Gemeente Nijmegen
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Drs. Hans Mulder
Peggy van Gemert RA/AA
21 april 2021

Adviesrapport

Jaarstukken 2020

&

Begroting 2022

GGD Gelderland Zuid

Nijmegen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **1**
……..in één oogopslag **2**
Inleiding **3**
1. Advies **4**
1.1 Advies bij de jaarstukken 2020 4
1.2 Advies bij de begrotingswijziging 2021 4
1.3 Advies bij de begroting 2022 4
2. Kaders **5**
2.1 BRN-normen 5
2.2 Overige kaders 5
3. Algemeen **6**
3.1 Veilig Thuis 6
3.2 Interne dienstverlening 9
4. Jaarstukken 2020 **10**
4.1 Algemeen 10
4.2 Controleverklaring accountant 10
4.3 Fiscaliteiten 10
4.4 Begroting 2020 en managementrapportages 10
4.5 Resultaatanalyse 10
4.6 Balanstoelichting 12
4.7 Voorstel bestemming resultaat 12
4.8 Deelnemersbijdragen 12
5. Gewijzigde begroting 2021 **14**
6. Begroting 2022 **15**
6.1 Algemeen 15
6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders 15
6.3 Begrotingsanalyse 15
6.5 Deelnemersbijdragen 18
6.6 Meerjarenbegroting 18
7. Weerstandsvermogen **19**
7.1 Algemene reserve 19
7.2 Bestemmingsreserves 19
7.3 Risico’s 19

……..in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2020

Goedkeurende accountantsverklaring is afgegeven

Rekeningresultaat: € 760.000 positief

Resultaatbestemming: toevoegen aan algemene reserve

VERMOGENSPOSITIE

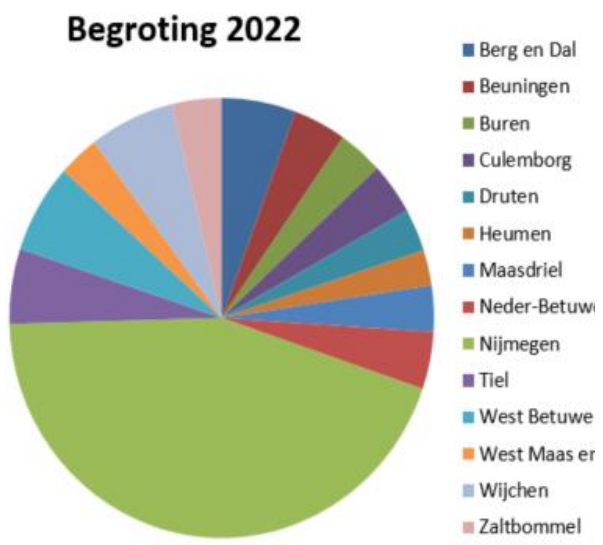
Algemene reserve € 1.547.000

Norm Algemene reserve € 1.821.000

Bestemmingsreserve frictiekosten huisvesting € 445.000

BEGROTING 2022

- Sluitend met een saldo van € 0
- BBV proof
- voldoet aan de BBN

Deelnemersbijdragen		
Gemeente	**Jaarrekening 2020**	**Begroting 2022**
Berg en Dal	1.624.065	1.783.188
Beuningen	1.151.774	1.274.106
Buren	957.561	1.072.814
Culemborg	1.081.778	1.203.826
Druten	888.521	992.806
Heumen	765.168	824.822
Maasdriel	917.858	1.069.946
Neder-Betuwe	1.195.436	1.329.457
Nijmegen	13.392.137	14.010.573
Tiel	1.607.089	1.743.452
West Betuwe	1.872.416	2.076.592
West Maas en Waal	864.738	972.248
Wijchen	1.934.439	2.049.512
Zaltbommel	1.031.649	1.193.161
Totaal	**29.284.629**	**31.596.503**

ADVIES

- in te stemmen met de jaarstukken 2020 en het resultaatbestemmingsvoorstel
- in te stemmen met de begroting 2022, behoudens

1. *niet in te stemmen met de verhoging huisvestingskosten in 2022*
2. *in te stemmen met de bijdrage voor data gestuurd werken, maar deze toekenning voor 2022 als incidenteel te beschouwen*
3. *niet in te stemmen met extra deelnemersbijdrage voor informatieveiligheid, behalve voor het onderdeel CISO functionaris, hiervoor € 75.000 beschikbaar te stellen.*
4. *niet in te stemmen (vooralsnog) met de extra deelnemersbijdrage inzake omgevingswet*

- de meerjarenraming 2023-2025 voor kennisgeving aan te nemen

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2020 en de begroting 2022 van de GGD Gelderland Zuid.
Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die de GGD Gelderland Zuid vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2022, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2020 en resultaatbestemming 2020.
Op 21 april 2021 hebben wij onze bevindingen besproken met Rob de Haan, Afdelingsmanager Financiën & Control. Op 22 april heeft Jules van Wijngaarden, directiesecretaris en dr.ir.Moniek Pieters, Directeur Publieke Gezondheid dit advies schriftelijk van commentaar voorzien. Rekening is gehouden met de algemene opmerking dat de adviesfunctie geen inhoudelijk oordeel over de beleidsvoornemens behoort te geven.

Tijdschema zienswijze

De GGD Gelderland Zuid heeft de jaarstukken 2020 en de begroting 2022 aan de deelnemende gemeenten op 31 maart 2021 aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 30 april 2021 en heeft de GGD Gelderland Zuid aan gemeenten gevraagd uiterlijk 2 juni 2021 hun zienswijze in te dienen. De vaststelling van deze begroting en jaarstukken door het AB is gepland op 1 juli 2021.

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). Als Adviesfunctie beoordelen wij de jaarstukken en de begroting en brengen hierover advies uit aan de regiogemeenten.
Bijzonderheid bij de GGD Gelderland Zuid is dat er meer gemeenten in de gemeenschappelijke regeling deelnemen dan alleen deze regiogemeenten.
Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De algemene index op de gemeentelijke bijdragen voor 2022 is 0,24%. Voor de GGD GZ wordt een afwijkende index gehanteerd. Deze index is ook opgenomen in de BRN als specifiek toe te passen op de GGD GZ en is 2,21%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2022. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor de GGD GZ verder in dit rapport toegelicht.
Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.
Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.
Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2022. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico's en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

Algemeen Coronavirus COVID-19

Een adviesrapport in deze tijd kan niet gemaakt worden zonder enige aandacht aan de coronacrisis te schenken. En zeker niet bij een organisatie die een spilfunctie in deze crisis vervult.
Heel 2020 stond dan ook in het teken van de bestrijding van de Corona crisis. Het afgelopen jaar hebben alle GGD 's, dus ook de GGD GZ, een enorme inspanning geleverd door teststraten op te zetten, bron- en contactonderzoek uit te voeren en het vaccinatieprogramma, bedacht door RIVM en overheid, vorm te geven. Deze inspanningen zijn terug te vinden in de jaarcijfers van 2020.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2020

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de GGD Gelderland Zuid om:

A. In te stemmen met de jaarrekening 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland Zuid.

B. In te stemmen met het voorstel om het financiële resultaat van 2020 van € 760.000 positief toe te voegen aan de Algemene Reserve

Voorts geven wij u nog mee dat het bedrag aan compensabele BTW in 2020 voor de GGD GZ is uitgekomen op € 381.000

1.2 Advies bij de begrotingswijziging 2021

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de GGD Gelderland Zuid om:

In te stemmen met de begrotingswijziging Veilig Thuis van € 371.827

1.3 Advies bij de begroting 2022

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de GGD Gelderland Zuid om:

In te stemmen met de begroting 2022, met uitzondering van een aantal nader genoemde uitbreidingsvragen op de deelnemersbijdragen ; hieronder nader aangeduid:

1. in te stemmen met de verhoging deelnemersbijdrage als gevolg van indexering
2. in te stemmen met de bijdrage Veilig Thuis overeenkomstig de begrotingswijziging 2021
3. in te stemmen met de besparingen
4. **niet** in te stemmen met de verhoging huisvestingskosten in 2022
5. in te stemmen met de bijdrage voor datagestuurd werken, maar deze toekenning voor 2022 als **incidenteel** te beschouwen
6. **niet** in te stemmen met extra deelnemersbijdrage voor informatieveiligheid, behalve voor het onderdeel CISO functionaris, hiervoor € 75.000 beschikbaar te stellen.
7. **niet** in te stemmen (vooralsnog) met de extra deelnemersbijdrage inzake omgevingswet.
8. In te stemmen met de verhoging inzake het Rijks Vaccinatie Programma.

Deze beslispunten zijn in hoofdstuk 6 van een onderbouwing voorzien.

Wij adviseren de deelnemende gemeenten om de risico's van € 3.469.000, voor zover deze de algemene reserve van de GGD GZ van € 1.547.000 overstijgen, op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie toelichting in hoofdstuk 7.3). Dit naar rato van deelname.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De toe te passen indexering heeft betrekking op de gemeentelijke bijdragen. Het vaststellen van een algemeen indexpercentage heeft dus betrekking op de algemene gemeentelijke bijdragen voor de uitvoering van wettelijke taken.
Hiervoor is in de BRN een normering afgesproken. Deze systematiek is grosso modo door de gemeenschappelijke Regelingen overgenomen, maar de GGD GZ heeft een nuancering aangebracht in de systematiek. Aangezien het Algemeen Bestuur uiteindelijk besluit over de toepassing van indexering, is deze nuancering onderdeel geworden van de BRN.
De afwijking ten opzichte van de standaard is voor de GGD GZ:

a. de GGD GZ hanteert een verhouding van 78%-22% voor de lonen en materiele kosten (ipv 70-30%)
b. De GGD GZ heeft ook voor de loonindex een afwijkende systematiek vastgesteld. Zij actualiseren niet op grond van de circulaires 2 jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar, maar nemen de werkelijke loonkostenstijgingen van januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar mee.

Normering voor de GGD volgens besluitvorming AB luidt als volgt:

1. Voorcalculatie: index gelijk aan de index volgens de BRN (in 2022 is dat 2,01% rekening houdend met de verhouding loon en materieel 78-22);
2. Nacalculatie: in het realisatiejaar 2020 wordt het verschil tussen werkelijkheid en raming onderdeel van het exploitatieresultaat en wordt op die manier met de algemene reserve verrekend;
3. Het verschil tussen de voorcalculatie 2020 en de werkelijkheid is in januari 2021 over 2020 bekend en is in de begroting 2022 meegenomen als onderdeel van de indexering

Totaal index begroting 2022 voor de GGD GZ: 2,21%

De regiogemeenten Rijk van Nijmegen hebben in het PFO van 7 oktober 2019 afgesproken om na indexering van de budgetten (de bijdrage gemeenschappelijke regelingen) een generieke korting structureel toe te passen van 1% in 2021, 2% in 2022 en 3% vanaf 2023. De besparingen heeft de GGD GZ in de begroting opgenomen.

Bij de GGD Gelderland-Zuid zijn de bijdragen van gemeenten voor wettelijke taken een belangrijke financieringsbron. Voor deze taken wordt de standaard index aangehouden. Daarnaast heeft de GGD Gelderland-Zuid ook diverse niet wettelijke taken waarvoor zij subsidies van overheden en derden ontvangen. Deze financieringsbronnen kennen hun eigen normeringen en indexeringen.
Wanneer er rijksmiddelen beschikbaar worden gesteld voor wettelijke taken, zal binnen dat betreffende rijksbudget gewerkt moeten worden. Bijvoorbeeld meldcode Veilig Thuis en het Rijks VaccinatieProgramma

2.2 Overige kaders

Momenteel zijn de volgende regelingen van kracht:
- Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland Zuid 1-1-2020,
- Notitie Risicomanagement, voorzieningen en Weerstandsvermogen (dec 2014)
- BBV Richtlijnen (besluit begroten en verantwoording)
- Financiële verordening 2020 vastgesteld AB vergadering 27 juni 2019
- Treasury statuut 2019 vastgesteld AB vergadering 27 juni 2019

3. Algemeen

De rol die de GGD GZ heeft gekregen in de bestrijding van COVID-19 beïnvloed zowel de jaarrekening 2020 als ook de realisatie in 2021. In de begroting van 2021 en 2022 is geen effect van Corona opgenomen.
Er is een onderwerp die zowel de rekening 2020 , als begrotingswijziging 2021 en de begroting 2022 raakt en om die reden in deze paragraaf toegelicht worden. Dit gaat over Veilig Thuis . Verder wordt als vervolg op het advies van vorig jaar aandacht besteed aan de interne dienstverlening.

De GGD GZ heeft in haar brief van 31 maart 2021 zoals aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten duidelijk uiteengezet waar de bijzonderheden zitten in de begroting 2022. Die aanbiedingsbrief beschouwen wij dan ook als belangrijk bij de beoordeling van Veilig Thuis.

3.1 Veilig Thuis

Over de financiering van deze dienst is de laatste jaren veel te doen geweest. Langzamerhand wordt er steeds meer duidelijk over Veilig Thuis en wordt de weg die men inslaat transparanter. Natuurlijk is Veilig Thuis ook een onderwerp wat inspeelt op datgene wat er gebeurt in de buitenwereld en daarmee zijn de activiteiten ook niet “in beton gegoten” maar evolueren zich. De GGD GZ heeft er dan ook voor gekozen om “met gezond verstand” een begroting op te stellen. Dat wil zeggen dat men uit de input die er is, zoals ervaringscijfers 2020, onderzoeken Q-consult, vergelijkingen met overige Veilig Thuis organisaties, een eigen mix heeft gemaakt waar de begroting op is gebaseerd.

Een concreet “goed of fout” kan dan ook niet uitgesproken worden. Wel is gekeken naar logica en consistent aanduiden van de aannames waarmee de GGD GZ de begroting heeft opgesteld.

Onderstaand een overzicht waarin samengevat de aantallen, uren, kostprijs en begroting van Veilig Thuis. De begrotingswijziging 2021 (niet opgenomen in dit overzicht) is gelijk aan de begroting 2022 maar dan exclusief de indexering van 2,21%.
Ten aanzien van de realisatie 2020 wordt er op gewezen dat dit niet het overzicht is zoals opgenomen in de jaarrekening van 31 maart, maar de jaarrekening na erratum.

Conclusie uit onderstaande bevindingen:
Er is ingezet op een reele inschatting van de activiteiten van Veilig Thuis. De wijzigingen die zich toch met voortduring voordoen dankzij nadere, verbeterde inzichten, maakt het moeilijk om een echte duidelijke trend in de loop van jaren te ontdekken. Met wat verschuivingen links en rechts, mag echter geconcludeerd worden dat schattingsverschillen die geconstateerd worden in aantallen en normuren, elkaar voor een groot deel compenseren. Ook zijn de extra kosten van inwerken e.d in 2021/ 2022 achterwege gebleven en is de gehele begroting gebaseerd op diensten maal prijs (pxq).
De adviesfunctie ziet dan ook geen aanleidng om negatief te adviseren op de gevraagde begrotingswijziging.
Het kritisch blijven volgen en monitoren van de activiteiten van Veilig Thuis blijft gewenst.

	begroting 2020				realisatie 2020		begroting 2022				stijgingspercentage tov 2020 volgens
	aantal	uren	kostprijs	bedrag	aantal	bedrag	aantal	uren	kostprijs	bedrag	aanbiedingsbrief
adviezen	4.881	2,47	€ 251	€ 1.225.056	6.453	1.619.703	6.390	1,75	€ 185	€ 1.182.150	11%
politiemeldingen	2.755	3,77	€ 378	€ 1.041.466	1.987	751.086	2.100	4,00	€ 425	€ 892.500	2%
burgers en andere prof.	1.108	3,77	€ 378	€ 418.730	852	322.056	870	4,00	€ 425	€ 369.750	2%
Overdracht na veiligh.beoord	1.296	5,94	€ 566	€ 733.536	1.355	766.930	1.393	4,00	€ 408	€ 568.344	2%
Overdracht na act. Betrokkenhed	342	5,94	€ 566	€ 193.572	828	468.648	828	4,00	€ 408	€ 337.824	
onderzoek met monit	160	45,13	€ 4.561	€ 730.139	161	734.321	175	49,13	€ 5.316	€ 930.300	5%
onderzoek zonder monitoring	69	33,13	€ 3.482	€ 238.890	62	215.884	75	37,13	€ 4.163	€ 312.225	5%
V&V met monitoring	480	35,13	€ 3.527	€ 1.693.838	430	1.516.610	525	42,13	€ 4.541	€ 2.384.025	11%
V&V zonder monitoring	53	23,13	€ 2.448	€ 130.628	75	183.600	58	30,13	€ 3.388	€ 196.504	11%
huisverboden	50	50,00	€ 4.683	€ 234.150	55	257.565	55	50,00	€ 4.999	€ 274.945	
Voorlichting	40	6,00	€ 581	€ 23.240	40	23.240	40	6,00	€ 621	€ 24.840	
VTO/VTB	29	13,40	€ 1.299	€ 37.671	73	94.827	30	13,40	€ 1.388	€ 41.640	
VTB							45	6,70	€ 694	€ 31.230	
deeln. Exp.beraad	160	4,00	€ 464	€ 74.240	160	74.240	160	4,00	€ 495	€ 79.200	
extra kosten inwerken				€ 201.216		201.216					
incidenteel zicht op veiligheid				€ 200.000		200.000					
afrondingen				€ 3.601							
Totaal diensten(incl Mook)				€ 7.179.973		7.429.926				€ 7.625.477	
overzicht baten en lasten											
lasten veilig thuis				€ 7.180.000		7.387.000				€ 7.651.000	
bijdrage deelnemende gemeenten				€ -7.104.000		-7.104.000				€ -7.572.000	
subsidie gemeenten						-19.000					
overige opbrengsten				€ -76.000		-133.000				€ -79.000	
saldo				€ -		131.000				€ -	

Jaarrekening 2020 Veilig Thuis.

De begrote lasten 2020 welke als basis golden voor de deelnemersbijdrage 2020 komt uit op afgerond € 7.180.000. De werkelijke totale lasten van Veilig thuis zijn € 7.387.000. Ruim € 2 ton meer aan uitgaven, waartegenover een extra overige bijdrage staat van € 76.000. De uniforme deelnemersbijdrage is gehandhaafd op het begrote bedrag en daarmee is er een tekort op Veilig Thuis van € 131.000 . Dit bedrag komt tot uitdrukking in het exploitatiesaldo van de GGD GZ en gaat daarmee via de resultaatbestemming ten laste van de algemene reserve.
Uit bovenstaand overzicht blijkt ook dat de p x q berekening en de werkelijke lasten vrij goed op elkaar aansluiten.

Aanpassingen begroting 2021/ 2022

1. **Aantallen 2020**: een vergelijking tussen de werkelijke aantallen en begrote aantallen laat zien dat toch substantieel van de inschatting is afgeweken. Voor een aantal afwijkingen heeft de GGD GZ een inhoudelijke verklaring gegeven. Voor de begroting 2021 en 2022 is als basis de werkelijk geregistreerde aantallen 2020 genomen. De aantallen 2020 betreffen de werkelijk afgewikkelde zaken in 2020 (dus inclusief afhandeling werkvoorraad uit 2019 en exclusief de werkvoorraad eind 2020).
2. **Aantallen adviezen**: in 2020 zijn 6.453 adviezen verstrekt. Hierin zijn de aantallen van de chatfunctie begrepen. De chatfunctie is per 1 juni 2020 landelijk ingevoerd en heeft in 2020 geleid tot 383 adviezen. Deze chatfunctie is een landelijk initiatief, alleen hoe de financiering gaat lopen is nog niet duidelijk. Financiering door het Rijk wordt als logisch beschouwd. Vanwege de nog onduidelijke financiering zijn de kosten en opbrengsten en de aantallen chatfunctie niet meegenomen in de begroting 2021/ 2022. Daarmee komen de aantallen adviezen lager uit dan op het eerste gezicht verwacht zou worden. Geadviseerd wordt om de aantallen en de bijbehorende lasten van de chatfunctie wel inzichtelijk te maken bij Veilig Thuis. Daarbij te vermelden dat de financiering nog niet geheel duidelijk is en zelfs de mogelijkheid bestaat om te stoppen met de chatfunctie wanneer het rijk deze kosten niet voor haar rekening neemt. Om die reden zijn de lasten en baten 2021/2022 niet meegenomen in de begroting. Overigens heeft de gemeente Nijmegen inmiddels een subsidie van € 63.920 voor 2021 voor de chatfunctie toegekend.
3. **Basis aantallen 2021/2022**: zoals gezegd zijn de aantallen gebaseerd op de realisatie 2020. Naast de lagere aantallen adviezen als gevolg van de chatfunctie, zijn er wat verschillen tussen de realisatie volgens jaarrekening, en de realisatie die als basis is genomen voor de begroting, door het tijdstip van opmaken van de begroting. Op dat moment waren de exacte aantallen uit de jaarrekening nog niet

bekend en is er gewerkt met de registratie per januari 2021. Hierdoor kunnen wat verschuivingen opgetreden zijn tussen afgemeld(=realisatie) en in behandeling genomen(=deels werkvoorraad). Toen de jaarrekeningaantallen definitief waren, bleek dat de aannames voor de begrotingsaantallen grosso modo bij de weg lagen. Er is dan ook geen nieuwe begrotingsopstelling gemaakt. Opgemerkt wordt wel dat er een verschuiving tussen V&V met monitoring en zonder monitoring heeft plaatsgevonden. Dit wordt mede veroorzaakt door het toepassen van de begrote verhouding van 90-10% terwijl in de realisatie de verhouding anders (85-15) bleek te liggen. Hierbij is dus niet de gerealiseerde verhouding gehanteerd. En verder is opgevallen dat het rapport van Q consult een ander aantal geeft voor overdrachten na veiligheidsbeoordeling (1189) dan de jaarrekening (1355)

4. **Stijging aantallen 2021/2022:** zoals in de aanbiedingsbrief bij de begroting is aangegeven, stijgen de werksoorten met percentages variërend van 0 tot 11%. Deze stijgingspercentages zijn gebaseerd op de bevindingen van Q-consult. Per werksoort is door Q consult aangegeven welke stijging zij logisch zouden vinden op basis van de managementrapportages 2019/2020. De GGD GZ heeft in principe de geadviseerde stijgingen over 2021 meegenomen en voor 2022 geen groei geraamd. Ook niet als Q consult dit wel adviseerde. In de powerpoint presentatie van Q consult (onderdeel van de set aan documenten bij de begroting 2022) is dit duidelijk uiteengezet. Wat opvalt in deze stijging is dat voor de werksoort overdracht na actieve betrokkenheid geen stijgingspercentage is toegepast én geen beoordeling door Q consult heeft plaatsgevonden over deze werksoort. Uit het processchema op pagina 47 van de begroting lijkt dat na voorwaarden en vervolg en na onderzoek, nagenoeg altijd een overdracht plaatsvindt. Dus daar waar de aantallen voorwaarden en vervolg(+11%) en onderzoek (+5%) een stijgingspercentage kennen, zou je ook een stijging bij overdrachten (0%) verwachten.
5. **De bevindingen onder punt 3 (de aantallen)en punt 4(de stijgingen)** combinerend, is geconstateerd dat de GGD GZ heeft geprobeerd met de meest actuele aantallen te werken (realisatie 2020 met de kennis van afwikkeling in 2021) en vervolgens heeft gekeken of toepassen van de stijgings percentages op de realisatiegegevens 2020 correct zou zijn . De best mogelijke inschatting is vervolgens gehanteerd. Om die reden is het voor de beoordeling door de adviesfunctie geen kwestie van een rekensommetje maken, maar een beoordeling op logica geweest.
6. **Normuren per dienst:** de uren per dienst zijn herijkt door de GGD GZ. Dit op basis van eigen urenschrijven, maar ook getoetst door Q consult. GGD GZ heeft inzichtelijk gemaakt wat de normuren per dienst waren in de begroting 2020, de voorgestelde normuren per dienst en daaraan heeft Q consult een bandbreedte per dienst toegevoegd. Bijna alle ureninzet ramingen vallen binnen de bandbreedten zoals Q consult aangeeft. Alleen de normuren bij overdracht zijn weliswaar teruggebracht van 5,9 uur naar 4,0 uur, maar dit is toch nog een uur hoger dan het max van Q consult. De GGD GZ geeft hiervoor als reden dat GGD GZ altijd een “warme” overdracht doet, en dat op verzoek van gemeenten, terwijl sommige VT organisaties alleen een schriftelijke overdracht doen. Onderstaand het overzicht uit presentatie Q consult.

	VT GZ		Bandbreedte	
Dienst	Primaire begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Min	Max
Advies & Ondersteuning	2,5	1,8	1,5	2,0
Melding & Veiligheidsbeoordeling	3,8	4,0	2,5	4,0
Overdracht na Veiligheidsbeoordeling	5,9	4,0	0,5	3,0
Voorwaarden & Vervolg	23,1	30,1	25,0	35,0
Onderzoek	33,1	37,1	30,0	40,0
Overdracht na actieve betrokkenheid	5,9	4,0	1,5	3,0
Monitoring (de gehele dienst)	12,0	12,0	6,0	15,0

Bijzonderheden:

1. Veilig Thuis is onderdeel van de uniforme deelnemersbijdrage. Dat wil niet zeggen dat geheel op inwonersbijdrage wordt verdeeld. De begrotingswijziging 2021 voor VT wordt bekostigd uit de bijdragen van Nijmegen als centrumgemeente voor de DU vrouwenopvang en bijdragen van de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel (die vallen voor de DU VO onder de gemeente 's-Hertogenbosch)
2. Er worden kosten gemaakt voor aanpak ouderenmishandeling, eer gerelateerd geweld en zicht op veiligheid. Deze kosten zijn niet opgenomen in de kosten Veilig thuis. Die kosten zijn sowieso niet opgenomen in een van de programma's zoals opgenomen in hoofdstuk 3 van de begroting. De bijdragen voor deze diensten zijn opgenomen onder de subsidies gemeenten voor 225.000. Deze subsidie wordt vermeld onder de noemer "subsidie veilig thuis". Deze opbrengsten zijn echter niet opgenomen in het programma Veilig thuis. Het betreft hier een facultatieve dienst en om die reden als subsidie verantwoord. Wel zou deze activiteit in de programmabegroting opgenomen moeten worden. De GGD GZ voegt deze tabel toe in de begroting.

3.2 Interne dienstverlening

In het advies over de jaarrekening 2019 en begroting 2021 is geadviseerd om de toerekening van de interne dienstverlening te analyseren en de verdeelsleutels op te nemen in de financiële spelregels. De GGD GZ heeft in de spelregels opgesteld en opgenomen in de begroting 2022

Met het opnemen van deze spelregels is gevolg gegeven aan het advies van vorig jaar.

Als we het verloop van de kosten interne dienstverlening zien zoals opgenomen in de meerjarenbegroting 2022 zien we significante verschillen tussen de realisatie 2020, begroting 2021 en 2022.

Interne dienstverlening						
Interne dienstverlening	**Realisatie 2020**	**Gewijzigde begroting 2021**	**Begroting 2022**	**Raming 2023**	**Raming 2024**	**Raming 2025**
Lasten						
Personeelskosten	4.640	4.948	4.201	4.171	4.171	4.171
Materiële kosten	3.527	4.317	4.514	3.933	3.932	3.927
Kapitaallasten	570	659	708	1.181	1.260	1.260
Bijdrage aan interne dienstverlening	-8.132	-9.186	-8.772	-8.768	-8.847	-8.842
Baten						
Uniforme bijdragen gemeenten	-86	-185	-234	-159	-159	-159
Subsidie gemeenten	-1	0	0	0	0	0
Bijdrage rijk	-210	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	-249	-444	-357	-357	-357	-357
Resultaat						
Mutaties reserve	-59	-109	-59	0	0	0
Resultaat						
Vennootschapsbelasting	16	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**16**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

In 2021 is een ruime miljoen meer aan kosten doorberekend aan de programma's dan in 2020 en voor 2022 wordt dan 4 ton minder begroot. Aangezien de jaren 2020 en 2021 bijzondere jaren zijn, laat de adviesfunctie het bij de constatering. De beoordeling van de begroting heeft zich gericht op het totaal aan lasten en baten en daar zijn de bijzonderheden benoemd. Aan de verdeling naar thema's en overhead is in deze coronajaren minder aandacht besteed door de adviesfunctie. Wel wordt de GGD GZ geadviseerd in de volgende begroting aandacht te besteden aan de analyse van kosten zoals verantwoord op interne dienstverlening.

4. Jaarstukken 2020

4.1 Algemeen

Het jaarverslag 2020 schenkt uiteraard aandacht aan de bestrijding van het coronavirus. Verder is in het jaarverslag per gemeente inzicht gegeven in de inhoudelijke resultaten. De jaarrekening geeft het overzicht van baten en lasten van de gehele GGD, met een specifieke uitlichting van Veilig thuis. De bijlagen geven aanvullende inzichten.

4.2 Controleverklaring accountant

De jaarstukken 2020 van de GGD GZ zijn door de accountant gecontroleerd en op 12 maart 2020 voorzien van een goedkeurende verklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid.

4.3 Fiscaliteiten

Jaarlijks beoordeelt de GGD GZ of zij voor onderdelen Vpb plichtig zijn. In 2020 zijn er voordelen behaald op de onderdelen AntiBioticaResistentie en jeugdgezondheidsactiviteiten voor derden. Hiervoor is een Vpb last berekend van € 16.000. Verwacht wordt dat dit zich in volgende jaren niet voor zal doen. Verwachting is dat positieve en negatieve effecten elkaar dan op zullen heffen.
Het bedrag aan compensabele BTW is € 381.000

4.4 Begroting 2020 en managementrapportages

De primitieve begroting 2020 is in 2020 gewijzigd. De aanpassingen ten aanzien van COVID-19 hebben niet geleid tot begrotingswijzigingen, hetgeen een geaccepteerde werkwijze is. Het AB is regelmatig op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen inzake de kosten en de vergoedingen inzake COVID-19.
De begroting voor overige zaken is wel aangepast. De wijzigingen betreffen de onderstaande onderwerpen.
Tussen haakjes zijn de inkomstenposten waarop gewijzigd is, vermeld.

Begrotingswijziging VT 2020 (uniforme deelnemersbijdrage)	846 (445 alle gemeenten en 401 door Nijmegen)
Wet verplichte GGZ (gemeentesubsidie)	591
Afname nu niet zwanger (gemeentesubsidie)	- 249

4.5 Resultaatanalyse

De primaire begroting 2020 was sluitend opgesteld. Ook de begrotingswijziging was sluitend, mede door een eerder geaccordeerde onttrekking uit de bestemmingsreserve frictiekosten huisvesting.

De Corona crisis heeft veel invloed op de uiteindelijke jaarrekening. De meerkosten die met corona samenhangen zijn in 2020 € € 18,9 miljoen geweest. Deze lasten zijn niet in de gewijzigde begroting opgenomen. Dit is een acceptabele wijze van verantwoorden, maar zorgt er wel voor dat het baten en lasten niveau fors hoger ligt dan was begroot. Ten opzichte van de gewijzigde begroting is de realisatie onder post ‘subsidie rijk’ toegenomen met € 18.767.000. Hiervan is de vergoeding coronakosten in ieder geval € 18, 3 miljoen. Ook de zorgbonus voor zorgpersoneel ad € 320.600 is opgenomen in deze post. De uitgaven vanwege Corona worden op pagina 105 voldoende toegelicht.
De subsidiedoorstorting naar andere GGD’en is uit de resultatenrekening van de GGD geëlimineerd.

Op pagina 80 van de jaarstukken 2020 wordt een overzicht gepresenteerd van de baten en lasten. Op pagina 81 zijn de baten en lasten die betrekking hebben op Veilig Thuis inzichtelijk gemaakt. Hierin is te zien dat het resultaat van Veilig Thuis - € 132.000 bedraagt. Het resultaat van de GGD GZ excl. VT is + € 892.000. Het totale gerealiseerde resultaat in 2020 na reservemutatie en Vpb last bedraagt + € 760.000.

Op hoofdlijnen zijn enkele belangrijke zaken en verklaringen geduid voor het behalen van dit resultaat. Een analyse van de bedragen met aanduiding van incidenteel en structureel is ook opgenomen in de aanbiedingsbrief. Enkele posten nader toegelicht:

Baten:

- De subsidiedoorstorting naar andere GGD'en is uit de resultatenrekening van de GGD geëlimineerd. Zowel de subsidie ontvangst als subsidiedoorstorting worden niet meer gepresenteerd. De ontvangst en doorstorting is gelijk, dus per saldo verandert het resultaat niet. Vanaf 2020 lopen subsidieontvangsten en doorstortingen voor de andere GGD'en via de balans.
- Vanwege Corona zijn op veel terreinen de activiteiten verminderd, of vrijwel geheel tot stilstand gekomen (bv reizigersvaccinaties). Een deel van de gederfde inkomsten kon gedeclareerd worden bij het ministerie van VWS (€ 215.000). Gesaldeerd zijn uiteindelijk € 384.000 minder 'overige opbrengsten' gerealiseerd.
- Als gevolg van de sluiting van kinderopvangcentra gedurende de eerste en tweede golf van COVID-19 zijn er minder kinderopvangcentra geïnspecteerd. Vooral hierdoor is er een lagere opbrengst gerealiseerd (-€ 355.000) op de post 'Uniforme taken op basis facturen'.
- De subsidies van het rijk zijn met € 18.767.000 zeer fors toegenomen vanwege de bestrijding van Corona.

Bijzonderheid: van de geraamde stelpost acquisitie baten van € 340.000 is als realisatie 0 opgenomen. Als verantwoording is dit logisch, want die diverse baten moeten verantwoord worden onder de categorie waar ze thuishoren, bijvoorbeeld gemeentelijke subsidie of overige opbrengsten. In de toelichtende aanbiedingsbrief is aangegeven dat de doelstelling van € 340.000 ruimschoots gehaald is. Bruto is er 971.000 meer aan inkomsten geweest, hetgeen na aftrek van kosten neerkwam op € 350.000 aan netto extra inkomsten.

Lasten:

- Vanwege de extra inzet bij de bestrijding van Corona is er veel extra personeel en zijn er veel extra uitzendkrachten aangetrokken. Een deel van het eigen personeel is ook ingezet bij de Corona bestrijding. In totaal zijn ca 480 medewerkers extra ingezet met een totaal aan meerkosten van € 8.339.000.
- Ook op de post Medische Zaken heeft de Corona bestrijding veel invloed gehad. Lab onderzoeken en testen hebben in totaal tot € 6.277.000 aan meerkosten geleid.
- Het organiseren van de Corona bestrijding heeft ook tot extra uitgaven geleid voor communicatieapparatuur: + € 139.000
- Ook bij de algemene kosten is het effect van Corona aanwezig. Het betreft hier bouw/huur teststraten, bemonstering, totaal € 1.400.000.

Resultaat:
Het resultaat bestaat uiteraard uit een mix van bovenstaande afwijkingen. Omdat veel posten beïnvloed worden door corona meerkosten, is een snelle analyse niet zomaar te maken. Onderstaand enkele bijzondere posten die (mede) gezorgd hebben voor het voordelig resultaat van €760.000

- Er is een vrijval geweest van een voorziening voor personeel; een aantal niet actieven waarvoor een WW-voorziening was getroffen, hebben elders werk gevonden en daarmee kan de voorziening vrijvallen € 336.000
- Achterblijven van de opleidingskosten € 247.000

- In de algemene kosten was een post van € 175.000 onvoorzien begroot; deze is niet ingezet.

Veilig Thuis:
Het aantal verstrekte adviezen was in 2020 fors hoger dan begroot . Het afschaffen van het routeeroverleg heeft geleid tot een daling van het aantal meldingen met ca 24%. Ook is er medio 2020 een chatfunctie ingesteld, hetgeen heeft geleid tot 383 chats, die zijn meegeteld als advies. Maar er zijn weer meer meldingen met een veiligheidsbeoordeling geregistreerd: +29%. Deze nieuwe activiteitenmix heeft er mede toe geleid dat er meer onderhanden werk is, en dat er ook meer personeel is ingezet (+ € 297.000).
In juni 2020 zijn de normtijden per dienst aangepast, en is een begrotingswijziging doorgevoerd. Ten opzichte van de primaire begroting is de uniforme bijdrage met € 841.000 toegenomen.
Dit tezamen heeft ertoe geleid dat er uiteindelijk een resultaat is behaald van - € 132.000. Een meer gedetailleerde toelichting is te vinden op pagina 120 van de jaarstukken.

4.6 Balanstoelichting

Nieuw in de balans 2020 zijn meerdere Corona gerelateerde posten. In het kader van Corona bestrijding zijn er niet voorziene, extra investeringen gepleegd voor automatisering (extra pc's en laptops etc, € 309.000) en inventaris (opzetten en inrichten teststraten, priklocaties, € 128.000). Deze investeringen zijn meegenomen in de declaratie bij het ministerie van VWS
Als vlottende activa is per 31-12-2020 ook € 84.000 opgenomen voor de voorraden vaccins.
Het toegenomen debiteurensaldo is vrijwel volledig te verklaren door openstaande Corona declaraties bij het Rijk.
In 2020 is een lening van € 15 miljoen aangetrokken ter financiering van de nieuwbouw. De tijdelijk overtollige middelen zijn via schatkistbankieren bij het Rijk gestald.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

In de aanbiedingsbrief wordt voorgesteld om het positieve resultaat van 2020 van € 760.000 toe te voegen aan de algemene reserve. De algemene reserve komt daarmee op 85% van de berekende streefwaarde.
Geadviseerd wordt om dit voorstel over te nemen.
Er past hierbij wel een aantekening. De streefwaarde van de algemene reserve wordt bepaald door een aantal elementen. (voor berekening zie pagina 66 van de jaarrekening) Het totaal aan lasten en batenniveau hoort hier ook bij. Dus ook de extra lasten en baten van de coronabestrijding zijn meegenomen als basis. Dit is geheel terecht.

4.8 Deelnemersbijdragen

In onderstaande tabel zijn de bijdragen per gemeente en per werkveld weergegeven als onderdeel van de totale bijdragen in 2020 (bron jaarrekening 2020 GGDGZ, pagina 119).

	Uniforme bijdragen				Facultatieve taken					
Gemeenten	o.b.v. inwoners	Huisvesting Consultatie-bureaus	Toezicht en handh. KDV	Rijks-vaccinatie programma	Jeugd gezondheids-zorg	Algemene Gezondheids-zorg	Bijzondere Zorg	Veilig Thuis	Gezond Leven	Totaal
Berg en Dal	1.379.774	91.368	23.145	61.649	19.669	3.600	24.223	0	20.638	1.624.065
Beuningen	1.019.774	5.845	37.457	49.521	7.344	0	17.521	0	14.312	1.151.774
Buren	880.488	0	23.881	15.477	12.070	0	14.723	0	10.921	957.560
Culemborg	950.497	0	38.226	17.147	29.970	12.986	25.434	0	7.528	1.081.788
Druten	743.473	33.481	25.991	38.085	9.162	6.974	13.564	0	17.791	888.521
Heumen	654.092	30.966	23.822	32.730	4.462	0	10.360	0	8.736	765.168
Maasdriel	815.064	0	40.052	14.191	0	10.955	0	0	37.596	917.858
Neder-Betuwe	958.957	53.913	32.971	58.936	74.166	0	14.701	0	1.792	1.195.436
Nijmegen	9.451.248	348.955	172.688	301.800	785.547	103.670	1.344.122	18.598	865.509	13.392.137
Tiel	1.404.922	0	52.742	24.957	62.075	16.250	42.104	0	4.039	1.607.089
West Betuwe	1.675.340	0	59.454	31.888	23.925	18.900	30.324	0	32.586	1.872.416
West Maas en Waal	750.789	40.370	16.717	35.736	7.428	0	11.422	0	2.275	864.738
Wijchen	1.616.661	88.547	33.623	83.732	48.901	0	30.957	0	32.017	1.934.439
Zaltbommel	944.414	0	33.074	18.542	0	9.376	0	0	26.242	1.031.649
Totale bijdrage 2019	**23.245.491**	**693.446**	**613.843**	**784.393**	**1.084.719**	**182.711**	**1.579.455**	**18.598**	**1.081.982**	**29.284.637**

5. Gewijzigde begroting 2021

In 2020 is de concept begroting 2021 aangepast en als begroting 2021 versie 2.0 vastgesteld in het AB van 25-06-2020. Deze begroting wijkt af van de begroting zoals vorig jaar door de adviesfunctie is beoordeeld. In die primaire begroting was de deelnemersbijdrage geraamd op € 24.405.000 De versie 2.0 is de bijdrage € 665.000 lager en komt uit op € 23.740.000. Deze begroting 2021 versie 2.0 is opgenomen in de programmabegroting 2022.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2019	Gew. Begr. 2020	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Bijdrage deelnemende gemeenten	22.826	23.240	23.740	23.693	23.618	23.618
Uniforme taken o.b.v. facturen	2.323	2.446	2.610	2.610	2.610	2.610
Subsidie rijk	2.435	1.717	1.960	1.960	1.960	1.960
Doorstorting subsidie rijk aan GGD'en	3.438	3.336	3.918	3.918	3.918	3.918
Subsidie gemeenten	3.785	3.864	3.408	3.403	3.403	3.403
Overige opbrengsten	3.851	3.088	3.787	3.677	3.664	3.664
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	340	340	340
Som der bedrijfsopbrengsten	**38.658**	**38.031**	**39.763**	**39.602**	**39.514**	**39.514**
Personeelskosten	26.105	26.017	26.337	26.244	26.187	26.187
Afschrijvingen	503	690	702	702	1.119	1.119
Huisvestingskosten	961	1.563	1.614	1.545	1.014	1.014
Kantoormiddelen	165	229	203	202	202	202
Medische zaken	1.127	933	1.097	1.091	1.089	1.089
Communicatieapparatuur	1.340	1.347	1.413	1.408	1.402	1.402
Autokosten	13	39	39	39	39	39
Algemene kosten	1.812	1.515	1.820	1.665	1.642	1.642
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	2.399	2.316	2.499	2.499	2.499	2.499
Doorstorting GGD'en	3.438	3.336	3.918	3.918	3.918	3.918
Voorlichting	12	11	37	37	37	37
Bankkosten	5	8	8	8	8	8
Financiële baten en lasten	0	86	185	304	360	360
Som der bedrijfskosten	**37.881**	**38.090**	**39.872**	**39.661**	**39.514**	**39.514**
Totaal saldo van baten en lasten	**776**	**-59**	**-109**	**-59**	**0**	**0**
Incidentele baten	0	0	0	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0	0	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Reserve mutaties						
Algemene Reserve	232	0	50	0	0	0
Bestemde reserve frictiekosten HV	504	59	59	59	0	0
Totaal toevoegingen/onttrekkingen	**736**	**59**	**109**	**59**	**0**	**0**
Saldo van baten en lasten	**41**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Nu, tegelijk met deze voorliggende begroting 2022 is er voor 2021, voor Veilig Thuis, een begrotingswijziging ingediend, gebaseerd op de verwachte verdere stijging van het aantal meldingen, adviezen, onderzoeken en de dienst 'voorwaarden en vervolg'. Ter onderbouwing van deze verwachte verdere stijging van het aantal te verlenen diensten, is Q-Consult gevraagd om advies te geven over de te verwachten ontwikkeling. Het voorstel is om de verwachte stijging, berekend op € 371.827, te bekostigen uit de DUVO middelen van Centrumgemeente Nijmegen en een bijdrage van de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel (vanuit DUVO 's-Hertogenbosch) Een definitief besluit over deze financiering is nog niet genomen door de gemeente Nijmegen

In de begeleidende begrotingsbrief 2022 is voor Veilig Thuis uitgebreid verwoord hoe de begroting 2021 is aangepast, en hoe de begroting 2022 is opgebouwd. In hoofdstuk 3 van dit advies is hierover gerapporteerd.

6. Begroting 2022

6.1 Algemeen

De GGD GZ heeft in haar brieven van 31 maart 2021 zoals aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten duidelijk uiteengezet waar de bijzonderheden zitten in de begroting 2022.
De begroting 2022 is opgesteld met inachtneming van datgene wat in de kaderbrief 2022 is opgenomen en, deels, met de zienswijzen die gemeenten hier op ingediend hebben.
In ieder geval is in een bijlage aangegeven welke zienswijzen gemeenten hebben ingediend en wat het DB hier mee heeft gedaan in de begroting 2022.
Voor de adviesfunctie is de opdracht om te toetsen aan de kaders en om die reden zijn de zienswijzen een belangrijk onderdeel van het toets kader.
Wij hechten er aan om te benoemen dat deze analyse mogelijk is dankzij de transparantie die de GGD heeft betracht bij het opstellen van de documenten.

6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

In de BRN zijn aan de GGD begrotingsrichtlijnen (BRN) meegegeven voor het opstellen van de begroting 2022. De voorcalculatorische index 2022 is gebaseerd op de BRN index, rekening houdend met de aangepaste verhouding personeel-materieel van 78-22 en komt neer op 2,01%.
De nacalculatie over 2020 (loonindex) is door de GGD berekend op 0,20%. De totaal index van de begroting 2022 bestaat uit voorcalculatie 2022 en de nacalculatie 2020.
Totaal index begroting 2022 voor de GGD GZ: 2,21%
Het doorberekenen van de indexering van 2,21% leidt tot een stijging van € 529.000 van de uniforme bijdrage voor de gemeenten.

De afgesproken kortingen van 1% in 2021 oplopend naar 2% in 2022 naar 3% in 2023, zijn verwerkt in de begroting 2022 (pagina 82). Tot en met 2022 is met de ingeboekte besparingen meer dan voldaan aan de 2% besparing.

Verder heeft de GGD GZ op 13 oktober 2020 een kaderbrief 2022 aan de raden van de deelnemende gemeenten toegezonden. De gemeenten hebben een zienswijze op deze kaderbrief gegeven en deze zienswijzen zijn meegestuurd met de aanbieding van de begroting. In de kaderbrief worden wel onderwerpen voor de begroting genoemd, maar daar zijn nog geen financiële consequenties bij aangegeven. De combinatie kaderbrief en zienswijzen gelden dus wel als richtinggevend kader voor de begrotingsbeoordeling, maar niet als absoluut kader.

6.3 Begrotingsanalyse

In zowel kaderbrief als begroting zijn een aantal nieuwe items opgenomen die de deelnemersbijdrage raken. Per onderwerp wordt de mening van de adviesfunctie gegeven. Het gaat hier om uitzettingen die van invloed zijn op de deelnemersbijdragen.
In zijn algemeenheid is het evident dat de GGD GZ voor het uitbreiden van taken geld vraagt bij de gemeenten. In de tijd dat gemeenten de GGD GZ bezuinigingstaakstellingen hebben opgelegd in verband met de binnen gemeenten ontstane krapte, moet wel met een kritisch oog gekeken worden naar de gevraagde uitbreidingen. Aan de ene kant bezuinigingen invullen en aan de andere kant uitbreidingen vragen, vraagt om deze kritische blik.

1. *Indexering:*

Volgens de BRN is de indexering voor de GGD GZ vastgesteld op 2,21%. Deze indexering is toegepast op de uniforme deelnemersbijdrage 2021, na begrotingswijziging Veilig Thuis en exclusief de bijdrage huisvesting.

Advies: de adviesfunctie adviseert akkoord te gaan met deze indexering van € 528.766

2. *Veilig thuis*

Voor Veilig Thuis wordt een begrotingswijziging 2021 voorgelegd, gebaseerd op realisatie 2020, analyse en advies Q-consult en eigen inzichten. In hoofdstuk 3 van dit rapport is deze begroting 2021/ 2022 geanalyseerd.
Gevraagd wordt voor 2021 een bijdrage van € 371.827 en voor 2022 eenzelfde bedrag, dus geen stijging, behoudens de hierboven genoemde indexering.
De bijdrage wordt bekostigd via de Decentralisatie uitkering Vrouwen Opvang die bij centrumgemeenten wordt ontvangen. In de septembercirculaire gemeentefonds 2020 zijn via de DUVO, middelen voor de versterking veilig thuis toegekend. Ingeval van Veilig Thuis GGD GZ betekent dit een bijdrage van de gemeente Nijmegen en van de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel. De gemeenten Maasdriel en Zaltbommel zijn deelnemers van de GR GGD GZ, maar vallen niet onder het werkingsgebied van de gemeente Nijmegen, maar van de (centrum) gemeente ’s-Hertogenbosch voor wat betreft de DU-VO.

Advies: Zoals in paragraaf 3.1 is aangegeven adviseert de adviesfunctie in te stemmen met de gevraagde middelen voor Veilig Thuis voor 2021 en 2022.

3. *Besparingen*

Zoals in de aanbiedingsbrief is opgenomen zijn de opgelegde bezuinigingen tot en met 2022 voor een bedrag van totaal € 560.000 in de begroting verwerkt. Ten opzichte van 2021 betekent dit een verlaging van de lasten en de deelnemersbijdrage met € 126.000. Dit bedrag is in de begroting verwerkt.

Advies: de adviesfunctie adviseert akkoord te gaan met de besparingen 2022 volgens het meerjarig overzicht.

4. *Nieuwbouw ggd*

De GGD GZ heeft in de begroting 2022 een raming voor huisvesting opgenomen conform besluitvorming van het Algemeen Bestuur in 2018. Dat bedrag is gebaseerd op ingebruikname van het nieuwe pand. Bij opstellen van de begroting werd nog gedacht dat dit in 2022 zou zijn. In de aanbiedingsbrief is aangegeven dat de opleverdatum medio 2023 zal zijn. Daarmee is de verhoging van de bijdrage in 2022 niet nodig. In overleg met de GGD GZ wordt dan ook geadviseerd deze verhoging van € 48.650 nog niet in 2022 mee te nemen.

Advies: niet akkoord te gaan met verhoging van de bijdrage voor huisvestingskosten in 2022. Dit in overleg met de GGD GZ.

5. *Data- en informatiegestuurd werken:*

Data en informatie gestuurde aanpak van de maatschappelijke opgaven is genoemd als een van de strategische thema’s . Om die reden wil de GGD GZ investeren in het uitbouwen van expertise op het gebied van data analyse. Concreter investeren in data-tooling en capaciteit. In de zienswijzen geven gemeenten aan dat zij het belangrijk vinden dat inzichtelijk gemaakt wordt op welke wijze dit gemeenten kan helpen. En welke data dan beschikbaar komen, kortom een en ander in samenspraak met gemeenten te ontwikkelen. De rode draad in de zienswijzen is dat men zeker openstaat voor de richting van data- en informatiegestuurd werken, maar dat het hoe en wat nog nader ingevuld moet worden. De GGD GZ geeft aan dat in dit geval de kosten voor de baat uitgaan. Er zal zorg gedragen moeten worden voor de tooling en het aantrekken van gespecialiseerde deskundige medewerker(s) die hier iets in kan betekenen.

Advies: de adviesfunctie adviseert in te stemmen met het gevraagde bedrag van € 175.275. Dit bedrag voor 2022 op te nemen in de uniforme bijdrage, maar voor 2022 als incidentele uitzetting. De werkelijke invulling te evalueren en in 2023 te beslissen over het structureel benodigde bedrag.

6. *Informatieveiligheid (onderdeel van wet- en regelgeving)*

Gevraagd wordt een extra bijdrage van € 145.000 omdat het op grond van wet en regelgeving verplicht is een Chief Information Security Officer, kortweg CISO, in dienst te hebben. In de kaderbrief is onder het kopje nieuwe wet – en regelgeving aangegeven dat een aantal ontwikkelingen consequenties heeft voor de begroting van de GGD GZ. Ten aanzien van de verplicht aan te stellen CISO is aangegeven dat het om 0,5 FTE gaat. De zienswijzen geven aan dat voldoen aan nieuwe wet- en regelgeving belangrijk wordt geacht door de deelnemende gemeenten. Een aantal gemeenten geeft aan dat de kosten binnen de begroting opgevangen moet worden. Verder wil een aantal gemeenten nadere info over de impact van de nieuwe wet en regelgeving. Door de GGD GZ is in de aanbiedingsbrief aangegeven dat het verplicht is een CISO aan te stellen. Dat digitalisering van informatie risico's met zich meebrengt. Navraag heeft opgeleverd dat de kosten van een 0,5 FTE CISO inclusief overhead en budget voor advies ca. € 75.000 zou zijn. De zienswijzen zijn zoals gezegd niet eenduidig in de uitspraak dat alles in de eigen begroting opgevangen moet worden. De extra informatie die door gemeenten gevraagd is, is wel gegeven ten aanzien van de noodzaak op grond van wetgeving een CISO in dienst te hebben. Rekening houdend met de zienswijzen, zou naar mening van de adviesfunctie de aanvraag voor extra middelen van € 145.000 afgewezen moeten worden, maar voor het onderdeel CISO wel toegekend kunnen worden.

Advies: Rekening houdend met de zienswijzen van de deelnemende gemeenten concludeert de adviesfunctie dat gemeenten voldoen aan wet –en regelgeving van groot belang achten, maar óf vinden dat binnen de begroting opgevangen moet worden óf zonder nadere informatie nog geen uitbreiding willen geven aan de deelnemersbijdrage. Enkel om die reden adviseert de adviesfunctie niet in te stemmen met de gevraagde uitbreiding, behoudens het deel bestemd voor de CISO functionaris tot een bedrag van € 75.000.

7. *Omgevingswet*

In de **kaderbrief** is aangegeven dat de invoering van de omgevingswet ook voor de GGD extra werkzaamheden met zich meebrengt. De gemeenten maken omgevingsvisie- en plan en de GGD adviseert daarin gezondheid expliciet mee te nemen in de afwegingen. Op dit moment vragen gemeenten al veelvuldig advies op dit terrein aan de GGD GZ. De GGD heeft daartoe expertise in huis, maar deze is onvoldoende om aan de vraag te kunnen voldoen. In de kaderbrief is aangegeven dat in de begroting 2022 duidelijkheid verschaft zal worden welke capaciteit met de vraag gemoeid is, en voorgelegd zal worden of het een facultatieve taak of dat uitbreiding van het uniforme pakket gewenst is.
De gemeenten hebben in hun **zienswijzen** een terughoudendheid betracht of deze activiteiten tot de uniforme activiteiten behoren. Enkele gemeenten hebben aangegeven deze activiteiten als facultatief te beschouwen. Een aantal gemeenten hebben gevraagd onderscheid te maken tussen regulier en facultatief met inhoudelijke toelichting en dit voorafgaand aan de begroting afstemming over dit onderwerp.
In de **aanbiedingsbrief** bij de begroting is als antwoord op die vraag aangegeven dat op basis van ervaringen van de GGD GZ het benodigde bedrag is bepaald. Gezien het overstijgende karakter van de vraagstukken wordt het beschouwd als uniforme taak. Op basis van ervaring zou de uitzetting € 475.500 moeten zijn, maar voorgesteld wordt een groeipad, waarbij gestart wordt met € 300.000 in 2022 en naar aanleiding van de vraag in 2021 en 2022 zal een voorstel gedaan worden voor de begroting 2023.
Overwegingen adviesfunctie: De combinatie van kaderbrief, zienswijzen en toelichting op de begroting, lijkt het er op dat er nog wat antwoorden te gaan zijn, voordat een reëel en door de gemeenten gedragen bedrag in de begroting opgenomen kan worden. Enkel om die reden adviseert de adviesfunctie de uitbreiding (nog) niet te accepteren. De GGD GZ vult hier op aan dat ook van de gemeenten een duidelijke rol als opdrachtgever richting de GGD GZ ten aanzien van de vragen die zij hebben, nodig is, zodat de GGD een goede offerte kan maken voor de kosten die daarmee gemoeid zijn.

Advies: de adviesfunctie adviseert voor dit moment de uitbreiding met € 300.000 (nog) niet te accepteren.

8. Rijks Vaccinatie Programma

Op basis van het voorgeschreven rijksvaccinatieprogramma worden de kosten voor uitvoeren van het programma en het monitoren daarvan, opgenomen in de begroting van de GGD GZ. Ter dekking van de kosten worden de uniforme bijdragen met die extra kosten verhoogd. De gemeenten krijgen in het gemeentefonds een vergoeding voor dit RVP. De vaccinaties zelf worden door het RIVM bekostigd.
Voor 2022 wordt € 103.236 gevraagd. In de zienswijzen geven gemeenten aan dat de GGD GZ het programma uit moet voeren binnen de middelen die gemeenten hiervoor van rijkswege in het gemeentefonds ontvangen. Dit lijkt een logische gang van zaken en zal naar verwachting ook redelijk met elkaar in overeenstemming moeten zijn.

Advies: de adviesfunctie adviseert om de extra middelen voor uitbreiding van het RVP toe te kennen, mits deze taken uitgevoerd worden binnen het budget wat gemeenten hiervoor van het Rijk ontvangen.

6.5 Deelnemersbijdragen

De deelnemersbijdragen komen op verschillende plaatsen in het rapport terug.
Op pagina 104 is een totaaloverzicht opgenomen waarin de totale geraamde deelnemersbijdrage 2022 opgenomen is, verdeeld naar gemeenten, Hierin zijn de begrotingswijzigingen al opgenomen

	begroting 2021	BW 2021 Veilig thuis	uitzettingen 2022	bijdrage 2022
bijdrage deelnemende gemeenten	23.740	372	1072	25.184
uniforme taken obv facturen	2.610		182	2.792
subsidie gemeenten	3.408		213	3.621
TOTAAL	29.758			31.597

In de bijlage bij de begrotingsaanbiedingsbrief zijn de wijzigingen in de deelnemersbijdragen 2021/2022 ten opzichte van de begroting 2021 opgenomen. Het gaat dan om de uniforme bijdrage. Van de uniforme bijdragen obv facturen is alleen het RVP (+103) in het overzicht opgenomen. De meerkosten huisvesting JGZ (+66) en de inspectie kindercentra (+13) zijn wel in de begroting, maar niet in de aanbiedingsbrief vermeld.
De mutatie subsidies zijn nog onzeker, omdat het hier om facultatieve taken gaat.
De bijlage bijdragen per gemeente is niet in dit rapport opgenomen, omdat bij overnemen van het advies, de deelnemersbijdrage ook zal wijzigen.

6.6 Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting van de GGD GZ voor de periode 2022 tot en met 2025 is opgesteld per programma, maar ook als overzicht van lasten en baten. De meerjarenraming wordt voor kennisgeving aangenomen

7. Weerstandsvermogen

7.1 Algemene reserve

Saldo Algemene Reserve per 31-12-2019:	€ 787.000
Voorgestelde resultaatbestemming 2020:	€ 760.000
Algemene Reserve na resultaatbestemming:	€ 1.547.000

De streefwaarde voor het benodigde niveau van de Algemene Reserve bedraagt € 1.821.000, De Algemene Reserve is bedoeld om de bedrijfsvoering risico's op te vangen. Aan het einde van het boekjaar bedraagt de Algemene Reserve € 1.547.000. Dat is 85% van her beoogde niveau.
Het gewenste niveau hangt af van een aantal factoren, waaronder de omvang van lasten en baten. In dit coronajaar is het gewenste niveau dan ook substantieel hoger dan in andere jaren (ultimo 2019 was de streefwaarde € 1.102.000). Deze streefwaarde is overeenkomstig de regels berekend, en in het coronatijdperk is een hogere algemene reserve ook om die reden heel acceptabel.
Wanneer het lasten en batenniveau weer op een "normaal" niveau komt te liggen, zal de streefwaarde weer lager liggen en uitkomen beneden de werkelijke reserveomvang. In de begroting 2022 is berekend dat de streefwaarde dan op € 1.178.000 komt te liggen.
De algemene reserve boven de begrote streefwaarde, zou ingezet kunnen worden voor incidentele bedrijfsvoering zaken. Bijvoorbeeld voor expertiseopbouw bij datagestuurd werken, onderzoek naar omgevingswet e.d. Dit is altijd een door het Algemeen Bestuur te maken keuze.

7.2 Bestemmingsreserves

In 2019 is besloten (AB vergadering van 12-12-2019) om de vrijvallende onderhoudsvoorziening (€ 504.000) van het pand aan de Groenewoudseweg te doteren aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve frictiekosten huisvesting.
De bestemde reserve wordt gevormd om versnelde afschrijvingslasten van het huidige hoofdkantoor de dekken en toekomstige dubbele lasten op te vangen. Indien een bedrag resteert nadat het nieuwbouwproject is afgerond dan vloeit dit terug in de algemene reserve of naar gemeenten afhankelijk van besluitvorming op dat moment.

Saldo reserve frictiekosten 31-12-2019	€ 504.000
Onttrekking conform begrotingswijziging	-€ 59.000
Stand per 31-12-2020	€ 445.000

7.3 Risico's

Op pagina 66 van de jaarrekening 2020 worden de belangrijkst geachte risico's benoemd en gekwantificeerd en op pagina 72 van de programmabegroting is een nieuw overzicht opgenomen. Ook de begrotingsaanbiedingsbrief schenkt aandacht aan de risico's.
De risico's zoals in de begroting zijn opgenomen bedragen:

Samenvatting risico's (x € 1.000)	Verwachte financiële gevolgen risico's	Benodigde weerstands-capaciteit na weging
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.305	416
Maatschappelijke risico's	180	66
Economische risico's	1.750	350
Middelen, organisatie medewerkers en efficiëncy	5.835	2.637
Totaal	**9.070**	**3.469**

De berekening van de benodigde weerstandscapaciteit is gebaseerd op een reserve van 30% van de gecalculeerde risico's.
Gebruikelijk is het om de risico's (3,5 miljoen) af te zetten tegen het beschikbare weerstandsvermogen(1,5 miljoen) Omdat bij een gemeenschappelijke regeling de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de verliezen van de GR, wordt ten aanzien van de risico's ook. meegewogen dat de gemeenten verantwoordelijk zijn. Om die reden is de streefwaarde van de algemene reserve dan ook niet gebaseerd op een gewenste risico-weerstandsvermogen ratio, maar op een berekening waarmee de flexibiliteit van de GR voor de bedrijfsvoering geborgd is.

Advies: De deelnemende gemeenten wordt dan ook geadviseerd om in hun paragraaf weerstandsvermogen rekening te houden met genoemde risico's, en het gedeelte dat niet met de Algemene Reserve wordt afgedekt, voor hun aandeel in de gemeenschappelijke regeling op te nemen.